

chati vymáhajícím věřitelům na vůli, by odporovali jeho usnesení, budou-li pokládati za potřebné, by odvrátili od sebe případné následky tohoto výroku. Exekuční soud může zajisté vysloviti i za vyrovnávacího řízení, t. j. před jeho právoplatným skončením, zrušení exekuce, ale jen z důvodu uznaného exekučním řádem, jinak jen z důvodů zvláště vytčených ve vyrovnacím řádě (§ 12 (2), zrušení řízení zavedeného za účelem zpeněžení, § 10, zrušení exekuce zavedené již za řízení vyr.). Že vyrovnací správce měl na mysli skutečné zrušení exekuce z důvodu §u 12 (1) vyr. ř., jest patrné z dalšího jeho návrhu na vydání úředního vysvědčení o tom, ohledně kterých věřitelů vešlo usnesení exekučního soudu v moc práva. Tak pojímal věc i rekursní soud, jenž pokládal oddělná práva vymáhajících věřitelů, kteří nepodali rekursu, za zrušená bez možnosti, by opět oživila. Z toho jest nejlépe patrné, k jakým důsledkům vedlo napadené usnesení exekučního soudu, prohlásivši oddělná práva za zaniklá, třeba tak učinilo s výhradou §u 12 vyr. ř. a s poukazem na zahájení vyrovnacího řízení. Názoru zde vyslovenému nejsou na úkor rozhodnutí čís. 2777 a 3129 sb. n. s., uvedená v usnesení rekursního soudu, neboť v obou těchto případech šlo skutečně o zrušení exekuce z důvodu uznaného výslovně zákonem, ne však o usnesení rázu svrchu naznačeného. Exekuční soud, povoláný jedině k opatřením, týkajícím se exekučního řízení, nebyl proto oprávněn rozhodnouti o návrhu, jenž do tohoto řízení vůbec nezasahá, a měl jej odmítnouti.

Čís. 6068.

Vyrovnačím řád.

Vyrovnačím dlužník nemůže proti věřiteli namítati neplatnost vyrovnání z důvodu, že mu poskytl zvláštní výhody, nýbrž jest toliko oprávněn požadovati od věřitele zpět, co mu poskytl jako zvláštní nedovolenou výhodu.

Pokud není dohoda vyrovnacího dlužníka s věřitelem o oddělných právech nedovolenou výhodou ve smyslu §u 47 vyr. řádu.

(Rozh. ze dne 26. května 1926, Rv I 1886/25.)

Právoplatně potvrzeným vyrovnáním převzal dlužník v článku VI. doslovně tento závazek: »Vyrovnačím dlužník uznává jistoty bankou S. podle notářského spisu ze dne 24. ledna 1922 získané a to vlastnické právo k cenným papírům, vyrovnacím dlužníkem bance S. do depot daným ve zjištěné výši 100.000 Kč, jakož i ke kancelářskému inventáři ve zjištěné výši 7.000 Kč. Vyrovnačím dlužník uznává dále vlastnické právo banky S. k postoupeným pohledávkám až do výše, do které do 28. února 1923 u banky S. na základě těchto postupů hotově došly, totiž do výše 94.389 Kč 78 h. Peníze došlé na základě postupu pohledávek po 1. březnu 1923 u banky S., obdrží vyrovnací dlužník k volnému nakládání. Další pohledávky postoupí se zpět vyrovnacímu dlužníku. Vyrovnačím dlužník uznává dále vlastnictví banky S. ke skladu zboží ve zjištěné ceně 240.000 Kč. Banka S. přejímá tedy sklad zboží v této

ceně na místo placení na 26% kvotu jí příslušející, kterážto proto penízem 240.000 Kč jest úplně kryta. Vyrovnací dlužník má býti nápomocen bance S. při odprodeji skladu zboží, inkasuje došlé kupní ceny jako důvěrník banky S. a má jí je do týdne odváděti. Úplný odprodej skladu zboží má se provésti do 15. června 1923. Kdyby výtěžek z prodeje nedosáhl 240.000 Kč, jest vyrovnací dlužník povinen zbývající peníz do 15. června 1923 hotově bance S. zaplatiti.«

Při výtěžku z prodeje zboží nedostalo se 56.579 Kč na 240.000 Kč, pročež se banka S. domáhala na dlužníku zaplacení 56.579 Kč. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatelka přehlíží především, že dlužníku, jehož vyrovnací návrh byl potvrzen soudem, dle §u 52 vyr. ř. nepřisluší opravný prostředek proti potvrzení vyrovnání a že dle §u 47 vyr. ř. vůči věřiteli ani nemůže uplatňovati neplatnost vyrovnání proto, že mu poskytl zvláštní výhody. Jediné právo, které dlužníku dle §u 47 vyr. řádu přísluší, je, že od věřitele může požadovati zpět, což mu poskytl jako zvláštní, nedovolenou výhodu. Jak plyne z povahy věci, jest dlužník tímto ustanovením chráněn také od věřitelovy žaloby na zaplacení nebo plnění toho, co dlužno považovati za takovou výhodu. Správnosti tohoto názoru nasvědčuje ustanovení §u 58 vyr. ř., že pouze věřitelům a to jen za předpokladu, že se nesúčastnili podvodných jednání nebo nedovolených úmluv a beze své viny nebyli s to, skutečnosti, které je opravňují k žalobě, uplatniti v řízení potvrzovacím, přísluší nárok, by jim byl zaplacen schodek neb aby byla prohlášena jinak poskytnutá výhoda za bezúčinnou, bylo-li vyrovnání docíleno podvodnými činy nebo nedovoleným poskytnutím zvláštních výhod. Žalobu, o niž jde, lze tedy zamítnouti jen potud, pokud se žalované firmě podařil důkaz, že žalující banka domáhá se zaplacení nedovolené výhody. Tento důkaz se žalované firmě nezdařil. Dovolací soud jest dle §u 503 c. ř. s. vázán skutkovým zjištěním nižších soudů, že sklad zboží žalované firmy byl žalující bankou převzat nejen u příležitosti zřízení notářského spisu ze dne 24. ledna 1922, nýbrž byl také v pozdější době v příčině nově nakoupených zásob žalobkyní přebírán tím, že její zaměstnanci jej přejímali v určitých časových dobách až do zahájení vyrovnacího řízení, dále, že ve skladišti žalované firmy byla od sepsání notářského spisu, t. j. od 24. ledna 1922, až do zavedení vyrovnacího řízení, t. j. do 21. ledna 1923, upevněna tabulka s nápisem: »Eigentum der Bank S.«, že klíče k tomuto skladišti měla žalující banka nepřetržitě ve svém držení, že ještě začátkem ledna 1923 úředník žalobkyně přezkoumal celý sklad zboží žalované firmy a jej převzal pro žalující banku, dále, že v roce 1922 byl ujednáán mezi stranami postup fakturových pohledávek žalované firmy na žalobkyni ku krytí úvěru poskytnutého touto žalované, že tento postup byl uskutečněn tím způsobem, že žalovaná odevzdala žalobkyni faktury, která je opatřila doložkou o postupu, dále, že zaměstnanci žalující banky přezkoumali obchodní

knihy žalované firmy a že pohledávky ještě nepostoupené dali dodatečně postoupiti a že žalovaná firma ku krytí úvěru odevzdala žalobkyni cenné papíry a kancelářský inventář. Právní závěr, jež učinil odvolací soud na základě těchto skutečností, že žalující banka k uvedeným věcem žalované firmy nabyla oddělných práv ve smyslu §u 10 a 11 vyr. ř. a že tato práva vyrovnacím řízením nebyla dotčena, jest správným. Je-li tomu tak, dlužno míti na zřeteli, že vyrovnání schválené soudem obsahuje nejen úpravu právních poměrů mezi všemi vyrovnacími věřiteli a žalovanou firmou, nýbrž také zvláštní dohodu mezi žalobkyní a žalovanou o oddělných právech oné příslušejících. Skutková zjištění nižších soudů nejsou dostatečným podkladem pro závěr, že tato zvláštní dohoda je, jak míní dovolatelka, nepřipustnou výhodou ve smyslu §u 47 vyr. ř., nýbrž dopouštějí předpoklad, že stranám při tomto zvláštním ujednání spíše šlo o realizaci oddělných práv žalující banky u příležitosti vyrovnání se všemi věřiteli. S tohoto hlediska a nikoliv s hlediska §u 47 vyr. ř. nutno tedy posuzovati úmluvu, že žalobkyni 240.000 Kč mělo býti zapláceno do 15. června 1923, že převzala sklad zboží na místě placení a že žalovaná se vzdala nároku na náhradu útrat jí přisouzených ve sporech o rušenou držbu. Že taková realizace nepodléhá zákazu §u 1371 obč. zák. a že není neplatnou dle §u 879 obč. zák., nevyžaduje bližšího odůvodnění; že oddělná práva žalobkyně, zjištěná nižšími soudy, jsou platná a přípustná, jest zřejmo z §u 10 (3) vyr. ř. Odvolací soud správně odůvodnil, že žalobkyně v případě, kdyby byla převzala na místě zboží žalované firmy pouze její komisionářské zboží, byla by bývala poškozena; o zvláštní výhodě ve smyslu §u 47 vyr. ř. nelze tedy zde mluvit. Žalobkyně nabyla oddělných práv právními úkony zjištěnými nižšími soudy, nikoli teprve vyrovnáním ze dne 31. března 1923 a proto je zbytečno, zabývatí se otázkou, zda toto vyrovnání má ráz konstitutivní či pouze ráz deklaratorní.

Čís. 6069.

Odvolací soud jest formálně oprávněn, uzná-li toho potřebu, dodatečně provésti důkazy před procesním soudem prvé stolice marně nabízené, tedy i důkazy nepřipuštěné procesním soudem prvé stolice podle §u 275, druhý odstavec, c. ř. s.

Zpravidla — není-li o tom jiných zvláštních předpisů — musí dokázati skutečnosti, nasvědčující vzniku jistého práva nebo trvání jistého stavu, ten, kdo toto právo nebo tento stav uplatňuje, kdežto skutečnosti svědčící nebytí práva nebo stavu, musí dokázati ten, kdo ono právo popírá, bez ohledu, zda jest to žalobce či žalovaný.

Pachtýř, pohnojivší zpachtované pozemky, může žádati náhradu nákladů na pohnojení, když předčasným zrušením pachtu užitek z hnojení měl vlastník pozemku nebo jiný jeho nástupce. Lhostejno, že k předčasnému zrušení pachtu došlo z viny pachtýřovy.

Ustanovení §u 1097 obč. zák. předpokládá, by šlo o náklad na úkony, jež přináležejí pronajímateli, pouze tehdy, jde-li o náklady nutné, nikoliv